

REDACȚIA

Arad, Deal Ferenca-utosa nr. 20.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
pe un an . . . 20 cor.
pe 1/2 an . . . 10
pe 1/4 an . . . 5
pe o lună . . . 2
Nr-ii de Duminică pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deal Ferenca-utosa nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrisori nerancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

DEZASTRE.

Se deschid delegațiile, destul de întârziate, și guvernul comun în loc de budget va cere indemnitate pe patru luni, ca să poată acoperi provisor trebuințele armatei și cheltuielile diplomatice. Ministrul de externe va ține expoze despre pacea lumii, vizite de Imperați, despre Macedonia, despre tratatele comerciale cu țările vecine, și despre atâtea și atâtea nevoi pendente. Armata însă, va rămâne încă pe un an tot cum a fost, nu cutează nimeni a veni cu proiectul nou de lege și budgetul rămâne tot cel de an. Așa se proungeste acuma dela 1899 încoace legea espirată a armatei.

Legea transacției economice a statelor dualiste e asemenea staționară, pentru-că în Reichsrath nici sub discuție n'a putut ajunge, ci a fost introdusă prin patente împărătești. Așa se rezolvă dincolo și budgetul, fără deliberare parlamentară. La noi nefiind despre asta paragraf, Tisza va veni din nou cu cerere de indemnitate.

Situația aceasta ar fi în adevăr ridicolă, de n'ar fi alături îngrigitoare. Ex-lex în toate ramurile vieții de stat. În situații incurcate, războaie, revoluții, se pot explica asemenea stări extraordinare. Dar de acestea nici vorbă. În jurul nostru domnește o atmosferă de pace idilică.

Dar pacea și liniștea internă este cu totul distrusă. Anarchia își serbează inaugurarea. Obstrucție, ex-lex, guverne perindate în fiecare săptămână, certuri între naționalități, greutăți economice ș. a. s. g. ducesc temelile statului. Legi și constituții au devenit cuvinte deșarte. Ce va fi sfârșitul? Unde vor duce lucrurile? Aceasta este întrebarea.

Popoarele stau resemnate privind prăpăstii spre care sunt împinse, ear străinătatea petrece cu atenție curioasă ce va aduce ziua de mâine.

Eată că nefericitul sistem al dualismului s'a copt deja pentru a aduce roade. Și indeosebi la noi se clatină rău luntrea pe care s'a încărcat în 1867 hegemonia ungurească. Căci e cert, că izvorul tuturor relelor este monopolul ce a luat asupra treburilor țării un partid, numit liberal, care stă deja de trei decenii la putere. Aceasta nu e parlamentarism, nici constituționalism. Aste nu se întâmplă nici în state cu formă de monarhie absolută; și acolo îi schimbă pe detentorii puterii dacă nu altceva moartea. Dar monstruositatea noastră constituțională așa e întocmită. Majoritatea țării nu e nici măcar reprezentată în parlament, necum să existe posibilitatea de-a lua puterea din mâinile unui partid care face deja de atâtea vreme abuz de ea. În decurs de treizeci de ani toată activitatea acestui partid s'a cheltuit în căutarea de mijloace prin care să se susțină la putere. Legile, câte a confecționat, toate nu s'ervesc decât acest singur scop. Câtă nedreptate a trebuit deci să pricinuească în toate părțile, pe toate liniile, sufocând manifestațiile vieții care cu necesitate se ivesc astupând izvorirea curentelor sănătoase. împedecând tendente și aspirații care nu se pot omori. Azi toate acestea la suprafața vieții politice nu se văd, stau acoperite, dar clocotesc cu atât mai puternic și înfiorător jos în fund, și amenință cu îngrozitoare explozie.

S'a inventat minciuna stupidă a elementului conducător, pe când în stat constituțional, elemente conducătoare nu pot să fie decât majoritățile constituționale și nu majorități făcute, ci majorități eșite din voința preponderantă a țării. Voința aceasta însă, când este apăsată de puterea guvernului și pusă sub obroc, cum e în țara noastră, în alte state o eliberează suveranul, și nu se așteaptă nici-odată izbucnirile exploziilor care pot pricinui prăbușiri mari, de tronuri și state, cum istoria este atât de bogată în pilde.

Aceasta este geneza dezastrelor pe

care le vedem în țara noastră ori în ce parte ne vom arunca privirile. Și până când nu se va recunoaște aceasta, și nu se va procede în consecința ei, din partea care are puterea de a schimba lucrurile, cauzele care nasc dezastrelor nu se vor delătura, ci se vor tot îmulți, până când într-o zi se vor mișca munții. . . dar atunci a bătut ora dezastrului general.

La Maiestatea Sa. Se comentează viu în presă, audiența de ieri a ministrului-președinte a contelui Tisza la Maiestatea Sa. Conte Tisza a trebuit să refereze asupra situației și de sigur a ajuns și chestia vrășmășiei dintre dînsul și Körber, înaintea Maiestății Sale. Despre toate acestea nu s'a strecurat însă nimic din audiență. Depeșele din Viena spun numai atâta, că Maiestatea Sa a primit pe contele Tisza foarte afabil.

Budgetul comun. Eri s'a distribuit între membri delegațiilor proiectul de budget comun pe 1904.

După cum arată acest budget trebuințele-netto se urcă cu 1 1/5 milion de coroane, din care pe Ungaria cad circa 525,000.

Suma totală a cheltuielilor reprezintă cifra de 330 milioane coroane.

Eliberarea soldaților cari au împlinit serviciul militar. Soldații cari în Octombrie și-au împlinit timpul de serviciu, în fine vor fi eliberați. O depeșă din Viena vestește, că ministrul comun de război a dat un ordin ca soldații bătrâni, în 20 Decembrie adevărat acuma Duminică — să se concedieze din serviciul activ. Cu atât mai neplăcut va atinge ordinul acesta pe rezerviști, cari vor fi chemați sub arme în mai multe rânduri, ca să se întregască mereu, contingentul de lipsă.

Delegațiunile.

Delegația ungară.

Budapesta, 15 Decembrie.

Delegațiunea ungară eri după-ameza la ora 1, și-a ținut ședința constituantă în Casa magnaților. După citirea apelului nominal s'a ales președinte: contele Szapáry Gyula, vice-președinte: Széll Kálmán, pe urmă s'au constituit comisiunile.

După constituire Ugron Gábor a propus, că delegația ungară să nu țină până atunci ședință plenară până când, delegația austriacă nu și-a ținut ședința ei plenară. Face propunerea aceasta pentru-că e de prevăzută că în delegația austriacă, va avea un nou obiect de atac, punctul de vedere maghiar de drept public. Ear dacă delegația maghiară se va ține în același timp ori mai înainte, atunci se va perde ocazia, a răspunde la eventualele atacuri. De astădată protestează apriori, ca ministri să vorbească în subcomisiunile nemtește.

Contele Tisza István, roagă pe Ugron, că și cu privire la limbă să-și arate excepțiile în sinul delegațiunii însăși. Cât privește necesitatea ținerii ședinței plenare, la asta are atâta numai de observat, că în delegația maghiară, deși numai o singură ședință plenară se va ține, totuși este prilej, de a lua cuvânt.

Contele Apponyi Albert zice că, considerând că dînsul și soții săi de principii au ieșit din partid, din asta ar fi tras concluziunile și cu privire la calitatea lor de membri a delegației, dar a fost rugat din partea partidului liberal, să și mențină dreptul delegat.

Cere scuze, că pentru cauze, ne-nătoare de a sa voință, nu poate lua parte la desbatere 2 zile, prin urmare nu poate să se prezinte la audiența la Maiestatea

Delegația austriacă. I-a
Viena, 15 Decembrie,

„Reichsrathskorespondenz“ anunță că Ședința de deschidere a delegației austriace s'a constituit azi la 1, dacă Membrii casei seniorilor au ținut ședință, în care au hotărât a alina, M. ședinte pe baronul Gautsch, fostul șef al Austriei.

Bülów și Bebel

— Din Reichstagul Germaniei
Eri, în adunarea Reichstagului, ca Berlin, un duel oratoric gigantic între șeful cancelarului Bülów și șeful

Romanul căsătoriei.

De Leo Tolstol. 17.

Numai distinseserăm nimic, dar pașii se auziră la dreapta apropiindu-se. Mereu, răsuna pe scară și cu câte-va minute mai târziu cei doi interlocutori eșau din castel prin poarta laterală și fură surprinși văzându-ne în curte.

Mă roșii toată când marchisul înaintă spre mine, desigur speriat de îndrăzneala lui cu care îmi întinsă mâna. Cu toate acestea nu putui refuza de a o primi. Ne îndreptarăm amândoi spre trăsura, care ne aștepta jos, amica mea îmi preceda în compania francesului.

Mă simțiam neliniștită văzând că acest italian nu se temea de mânia mea, deși știa că am auzit tot ce spusese.

Reflecșiunile francesului mă ofensară, deși eram silită să recunosc, că nu făcuse decât să exprime cu voce tare adevărul pe care-l presimțiam nelămurit, dar vorbele marchisului mă surprinseseră și mă revoltasă prin cinismul lor.

Îmi era odios de a-l vedea așa aproape de mine, și fără a-l privi, fără a-l răspunde, și punându-mi, sub un pretext, mâna la urechi, pentru a nu-l auzi, îmi grăbii pașii ca să ajung pe amica mea.

Mă gândeam, la fiul meu, la Rusia. Fui cuprinsă de un sentiment de rușine inconștientă, de regrete, de o dorință care nu se putea mărturisii și mai presus de toate mă grăbeam de a mă regăsi singură

în oada mea din hotelul de Bad, pentru a mă reculege în mijlocul sentimentelor tumultuoase, care veneau să-mi tulbure liniștea.

Compatrioata mea mergea prea încet și eram încă departe de trăsura. Marchisul mi se părea că-și rărește pașii, parcă ar fi voit să mă țină în loc. „Asta nu trebuie să se întâmple, mă gândeam, și mergeam cu rezoluție mult mai repede.

Dar el continuă să mă rețină, îmi prinse chiar mâna, și mi-o strânse.

O cotitură a drumului ne separa de amica mea și ne găsirăm de-odată singuri, italianul și cu mine.

Mă cuprinseseră frica pentru un moment.

— Scusă-mă, îi zisei cu răceală, și făcui o sfortare pentru a-mi retrage mâna, din nenorocire dantela mânecii, mele se acăță de un buton al hainei lui.

Se aplecă spre mine atât de aproape în cât mă atinse cu pieptul și începu să-mi descurce mâneca, degetele lui fără mănuse îmi atinseră mâna.

Un sentiment nou pentru mine, amestecat cu oroare și plăcere, îmi trecu prin vine, ca un fior rece. Aruncaii marchisului o privire indignată sperând că-l voi face să resimță disprețul meu, dar această privire exprima cu totul alt-ceva: emoția și teama.

Ochii săi lucitori și umezi ațintiți cu pasiune pe fața mea, se plimbau pe gâtul meu, pe umerii mei; mâinile lui îmi demerdau cu dulceață pumnul, buzele sale

întredeschise murmurau „Te iubesc“, îmi spunea că eu sunt totul pentru el, se apropie, aproape mă atinse, pe când atingerea mâinilor lui mă ardea. . .

Căldura îmi trecea prin vine, ochii mi-se întunecară, tremuram, și vorbele mele de protestare rămăneau în gâtul meu sec.

De-odată simții o sărutare pe față tremurând și speriată mă oprii în mijlocul drumului și privii pe marchisul în față. Nu mai aveam forță de a vorbi nici de a merge; îngrozită așteptam și doream nu știu ce.

Toate aceste scene durară numai un minut, dar acest moment a fost teribil!

Cât de distinctiv văzui și pătrunseful față lui în decursul acestui moment scurt! Înțelesei ce însemna fruntea îngustă care eșea de sub bordurile pălăriei lui de pae, și care sēmăna cu fruntea soțului meu, și acest frumos nas drept cu nările tremurânde, și aceste mustați lungi arcuite și desfrigate, acest barbișon, această față colorată, acest gât părilit, înțelesei totul!

Uram și mă temeam de acest om, aproape necunoscut, dar tot-odată pasiunea și tulburarea acestui străin grozav se reflectă în mine și mă fascina.

Simții o dorință împetuoasă de a mă abandona sărutărilor acestei guri frumoase dar voluptuoase, îmbrățișării acestor mâini albe, cu vine fine și degete acoperite de inele. O dorință nebună mă îndemna să mă arunc, lăsându-mă sărutată,

în abisul deliciilor oprite, care trei deschidea pe neașteptate.

S'a — Eram deja atât de nefericit, mă gândeam, el bine! cum se acumulează în nenorocirile pe capul meu. . .

Mă înconjură cu brațele, și se 'ncăle spre fața mea, ear eu continuam a mă gândi:

— El bine! cum se îngrămădește pe capul meu rușinea și păcatul!

— Te iubesc! zise cu o voce care sēmăna cu a soțului meu.

Atunci, îmi adusei aminte de soțul meu și de copil, ca de două ființe scumpe cu care rupsesem legăturile deja de mult.

În acest moment, auzit din cotitura drumului vocea amicei mele, care mă striga.

Îmi veni în ori, îmi retrăsei cu bruscete mâna, și fără a privi pe marchisul alergat să-mi regăsesc compatrioata.

Numai odată, din trăsura, aruncaii privirea asupra italianului; își ridică pălăria și mă 'ntrebă ceva surzind. Nu gâncea disprețul inexprimabil ce-l simțiam în acest moment față de el.

Ce nefericită mi-se părea viața! viitorul fără speranță și trecutul și mai negru încă! Compatrioata mea îmi vorbea și eu n'o auzeam. Aveam impresia că-mi adresează vorbe numai din milă; pentru a-și ascunde disprețul ce trebuia să simtă față de mine. Mi-se părea a recunoaște acest dispreț și această milă insultătoare din fiecare cuvânt și din fiecare privire

torul partidului social democrat *Bebel*. cât de necruțator a fost discursul lui *Bebel*, pe atât de cu spirit a fost răspunsul lui *Bülów*, care a spus multe adevăruri zdrobitoare despre socialisti. *Bebel* a vorbit ceasuri întregi, dar cancelarul i-a nimicit întreg efectul vorbirii și este fără îndoială, că din măsurarea aceasta de puteri, *Bülów* a ieșit învingător. Despre memorabila ședință raportează următoarele depeși:

La începutul ședinței Reichstagului, președintele raportează despre audiența președintelui Reichstagului la Împărat. Zice că președintele a folosit prilejul spre a-i spune Împăratului regreturile și temerea poporului german pe timpul boalei și bucuria pentru întoarcerea spre bine a sănătății sale. Împăratul a primit grațios știrea și și de oră a vorbit despre boala sa, reconvalescența și alte lucruri instructive (aprobări) vocea-i e earăși clară și curată și numai oamenii preocupăți pot afirma că e răgușită. Domnitorul a fost foarte vesel și s'a întreținut afabil cu membrii președintelui. (Aplauze).

După acest raport s'a continuat desbaterea bugetului. Primul orator a fost *Bebel*, care a reflectat la vorbirea de mai deunăzi alui *Bülów*. A atacat în mod brusc pe cancelar, s'a estins apoi asupra stărilor militare, zicându între altele următoarele:

„Cancelarul imperial nu mi-a desmintit cu nimica critica despre afacerile militare. Ministrul de război nici un cuvânt n'a avut de zis. În stările militare germane și prusiane încep a se ivi rele îngrijitoare. Corpul ofiteresc suferă de grandomanie, iar în urma dispoziției existente de răstăngere a căsătoriei, se provoacă numai căsătorii de interes. Brutalitatea animalică din cazarmă, a produs în straturile întinse resens. Se ocupă apoi de măsurile coercitive și disciplinare care se practică în serviciul militar și zice că spiritul social democrației ar aduce altă creștere, alte moravuri în masse. Trece apoi la politica externă și zice, că amenință pericula Rusia să devină în Asia orientala predominantă. Atitudinea Germaniei față de ea și față de faptele barbare ce se petrec acolo, este rușinoasă. Declarațiile lui *Bülów* despre planurile sale de reforme sociale sunt vorbe goale. *Bülów* este deadreptincapabil să înțeleagă lumea de gândire a socialismului. (Aprobări între social-democrați, ilaritate în dreapta). Cancelarul imperial vorbește de terorismul nostru. Unde însă muncitorii recurg la teroare, acolo răsar de grabă puterile de stat ale Germaniei. Cât terorism însă și cât a servitute nu exercită puternicii în statul prezentului. Mișcarea socială nu se poate omori nici cu voința de a o face caraghioasă, nici cu potopuri de vorbe. Ni-s'aruncă fără temei în față, lipsa activității pozitive. Am spriginit guvernul la contractarea tratatelor comerciale cu Rusia. După-ace mai vorbește despre chestiunea coloniilor, își termină între aplauzele lor discursul de aproape trei ore.

„Al nostru eviitorul, totuși a noastră imediat a luat apoi *Bülów* cuvântul. Zice între altele următoarele: „Iată brutalitățile militare declară-

ca se vor lua toate măsurile, ca stările acestea de lucruri barbare, să se ștergă pentru totdeauna. În politica externă nici când nu voi putea mulțumi pe *Bebel*. Dacă intervenim undeva, atunci ni-se zice: în tot locul am vrea să fim, dar ne facem de risul altora. Dacă nu intervenim, atunci ni-se impută, că lăsam ca brutalitatea să priveze dreptul. Programul nostru în Asia-orientală este foarte simplu. Voim să menținem și să dezvoltăm ce avem acolo, dar nu ne vom frige pe degete, atingându-ne de lucruri, la cari n'avem nici un drept. Când *Bebel* a atins statul viitorului, am zis în mine, acum în fine a ajuns clipa istorică, acum cade vëlul de pe tabloul din Saisi (Iaritate). Ne-am înșelat. Dela *Bebel* n'am auzit decât critică stearpă și altfel numai ceață și fum despre statul viitorului (Iaritate). La o ultimă ocazie am zis, că dacă programul de partid socialist peste tot ar fi realizabil, s'ar da ființă unei temnițe mari, în care nimeni nu și-ar putea suferi vieții. Am zis mai departe că social democrația planuește un războiu de banditism, pentru-că voește să-l despoae pe proprietarii, industriași și capitaliști de posesiile lor. În statul socialist s'ar extirpa ori-ce recunoștință a meritelor personale. Asta ar fi cea mai mare nedreptate. Unde sunt faptele pozitive ale social democrației? Eu nu vëd altceva, decât continuă critica nerodnică, agitația neîntreruptă a instincțelor celor mai josnice, fanaticism orb, dogmatism de spirit îngust, și lipsa totală a bunelor însușiri germane, adică lipsa căldurii în sensul gingășiei și stimei, înțeles de Goethe. Agitație lipsită de spirit, vestejitoare de suflete vëd, care trece ca o vară secetoasă, ca un sirocco ce uscă, peste pământurile germane. (Aprobări în dreapta) Absolutismul lui *Bebel* ar crea stări de lucruri, cari erau în epoca de decădere a Romei. Peste lagărul social-democrației nu fălăe stindardul adevăratei libertăți. O minte adinc cugetătoare, care a trecut de curind la cele eterne, cu puțin înainte de moarte a trimis amicului său o scrisoare, în care declară că resumarea a experiențelor vieții sale de 80 ani, că dacă gândirea universală a socialismului ar învinge, asta ar însemna cea mai mare lovitură, dintre câte a primit până-acum cultura omenească. Dacă social-democrația ar ieși victorioasă, atunci nu peste mult în urmă în locul ei ar veni dictatura militară. Un spirit în adevăr strălucit, al direcției socialiste, Prouthome, a zis: Mai bine mă las guvernul de vechii nostri Regi, cari reprezintă secolul cinstei și al vieții îndestulate, decât de demagogi, cari în internul lor rid de stat și popor și să linguesc acestul din urmă, ca să-l poată lua în stăpânire pe cel dintâi. — *Bülów* termină pe urmă vorbirea între aplauze însufleșite.

Dare de seamă și mulțămintă publică.

În 26 Noembrie s. n. a. c. s'a ținut în Cluj — Pienicul — universitarilor Români. A fost o petrecere bine succasă — public românească distins din Cluj și jur. Afară

de acei, cari prin prezența lor au ridicat succesul moral al petrecerei — au fost de acei, cari împedează a participa, ne-au incurajat prin marinimoasele lor oferte.

I. *Fără să participe* au contribuit D-nii: M. Mihăiș dir. de bancă, Dr. A. Pop medic, S. Poruțiu consil. dens. din Bistrița; Jordache P. Roșca cassar Seliște; Julius Popescu adv. Dr. Dugan Pățeau adv. Turda; Emil Socaciu protonot., Aureliu Eliu compt. Cornel Popoviciu com. Ambrosiu Șelanu, com. Ștefan Șelanu com. Teod. Făgărășiu com. Julius Ciuciu executor, Hațeg; Némethy Kálmán Cheuchș — câte 3 cor. — Vasile Aldea senator, Dr. Nic. Lazar cand. adv. Sebeș, câte 3 cor. — D-na Véd. Dr. Lacionessi Vășud. Dna Véd. Jarda; Bistrița, câte 4 cor. — Vas. Almășan adv. Loco, Dr. Banciu farm. Seliște, Dna Paulina Popoviciu Loco, A. Pomțiu preot, Desmir, Dr. Pompelu German, Sárkaxy, câte 5 cor. — Dr. I. Dan, Mociu, Dr. Simon, Mociu, G. Faragó, Farnas câte 6 cor. — Dna Helene Roessler, Lechinta de Murăș. Dna Véd. Ana German câte 8 cor. — Dr. Liviu de Leményi adv. Sibiiu, Dr. A. de Muntean adv. Orăștie, Aurel Barbu notar, Lancrem, câte 10 cor. — Dr. Zosim Chirtop adv. Câmpeni 20 cor. — Dr. Vas. Bianu medic Buzău (Rom.) 23.80, cor. (26 lei). Familia de Mocsonyi 100 cor.

Suma: 286.80 cor.

II. Seara la cassă au *suprasolvit*: fam. Motta, Cluj; fam. Pop. Bistrița, D. Cușman câte 1 cor. Dr. Victor Poruțiu adv. Cluj, Iosif Cioplea, fam. Moga Aphaidă Dșoara Miș Lupan, Aug. Giurgiu compt. Cluj, fam. Podoabă, Cluj, Mih. Mariuca câte 2 cor. — Ales. Pop. Dr. Andrei Pop, Traian Radu, câte 3 cor. — Mih. Nemes, Dna Moldovan Brașov. Dr. Ilea adv. Cluj câte 4 cor. — Dr. Amos Frâncu adv., Dr. Elie Dăianu protopop Cluj. Dr. Vas. Ramonțai adv. Gherla câte 7 cor. Vas. Hossu jude de tablă, Cluj, 12 cor. — Dr. Ștef. Morariu adv. Cluj, I. Pop protopop Morlaca, Dna Răuta-Buticescu, fam. Filipan Nășud câte 14 cor. — Dr. Ioan de Vaida-Voevod, I. Gall câte 17 cor. — Dr. Aaxandru de Vaida-Voevod, Olpret 34 cor. — Dr. Popescu, adv. dir. de bancă, Reghin 44 cor. — Suma 243 cor.

III. Taxe de intrare au incurs în suma de C. 221.10. Suma intratelor de sub. I. II. III. „ 750.90. Din suma intratelor, subtrase spesele de 578 cor. 26 fil, rezultă un venit curat de 172 cor. 74 fil.

Ne împlinim o plăcută datoriță, când în numele universitarilor Români din Cluj venim pe aceasta cale să aducem sincera noastră mulțămintă tuturor aceluia, cari și cu ocaziunea aceasta au arătat viu interes față de noi onorându-ne cu prezența lor, sprijinind faptul ca atare și mai mult scopul ce-l urmărim.

Cluj, în 8 Decembrie 1902.

V. Poruțiu, m. p. S. Brânzeu, m. p. controlor. președinte.
Eugen Sâmpetrea m. p. cassar.

sărutării îmi ardeau fața ca o ru-nu-mi puteam lua gândul dela so și copilul meu.

Indată ce mă aflai singură în odaea mea, aveam speranță să pot reflecta asupra situației mele, dar îmi era frică de singurătate. N'auvi timpul de a termina ceas ce mi-se aduse, și fără a ști de ce, repeș cu o activitate febrilă să-mi fac parativele necesare, pentru a lua tre-seară ca să mă duc la soțul meu Heidelberg.

Când mă găseam cu cameriera mea în compartiment, indată ce locomotiva se puse în mișcare și aerul proaspăt îmi sufla în față prin fereastra deschisă, începui să-mi revin în fire și să examinez trecutul și viitorul meu.

Toată viața mea, dela sosirea noastră la St. Petersburg, mi-se oferea sub o lumină nouă și mi apăra conștiința ca un păcat. Pentru întâia oră, îmi reaminti viața noastră dela țeară și visurile noastre frumoase; pentru întâia oră mă ntrebai ce am făcut eu pentru fericirea soțului meu în decursul acestui timp. și mă simții culpabilă față de el.

Dar asemenea, îmi ziceam, de ce nu m'a reținut dela această pantă? De ce a disimulat? De ce a ocolit toate explicațiile? De ce mi-a spus injuri? De ce n'a usat de puterea ce i-o dase amorul lui asupra mea? S'au poate că nu m'a iubit nici-odată?

Între acestea, orî carî ar fi fost gre-

șelile mele, sărutările streinului îmi ardeau fața, și simțeam mereu remușcări.

Cu cât ne apropiam de Heidelberg, imaginea soțului meu mi-se arăta mult mai clar, și întredereea noastră mi-se pareă cu atât mai de temut.

„Îi voi spune totul, da totul, îi voi mărturisii greșeala și căința mea printre lacrimi și mă va erta!“

Mă consolam singură deși nu știam în ce consistă acest „tot“, ce voiam să-i spun, și nu credeam că voi obține erta-reă lui.

Dar abia întraî la soțul, meu și observai fața lui calmă, cu toată surprinderea, înțelesii că n'aveam nimic să-i povestesc, nimic să-i mărturisesc, nimic pentru-ce i-ași cere ertare. Trebuia să-mi închid în mine durerea și căința și să tac!

— Ce țî-a dat ideea să vii: mă n'trebă. — tocmai îmi propusesem să merg mâine să te vëd?

Pe urmă observând cu mai multă atențiune fața mea, avu o mișcare de spaimă și strigă:

— Ce ai, ce țî-s'a întâmplat?
— Nimic îi zisei, reținându-mi cu forța lacrimile. — Am venit la tine numai așa. Dacă vreaî să ne n'toarcem mâine în Rusia.

Mă examinai multă vreme cu o privire scrutătoare și fără a zice o vorbă — Dar spune-mi ce țî-s'a întâmplat! reluă el.

Roșii involuntar și mi plecat ochii Vëzul că un presupunere se aprindea

în ochii lui. Mă speriai gândindu-mă la ideea ce-și putea face, și cu o putere de disimulație de care nu mă credeam capabilă, răspunsei:

— Nu mi-s'a întâmplat nimic, mă plictisesc numai, eată totul!... apoi m'am gândit mult la tine, la viața ce o ducem. E multă vreme de când mă simt culpabilă în fața ta... De ce m'ai condus acolo unde tu nu țineaî să mergi?... Da! da, e multă vreme de când mă gândesc la greșala mea!...

Din nou lacrimile îmi inundară ochii.

— Oh! să ne n'toarcem la noi la țară pentru totdeauna!... strigai.

— Amica mea, îmi zise cu răceală, cruță-mă de aceste scene sentimentale. Dorești să te n'torci la țeară... e perfect că afacerile noastre nu sunt chiar brillante... dar, pentru totdeauna, e o altă istorie... Nicî-odată n'ai face-o asta, știu... În fine, pentru un moment n'ai nimic mai bun de făcut decât a lua un ceaf.

Zicând aceste vorbe se sculă să sune camerierului.

Reflectai la tot ce putea presupune pe contul meu, și mă speriai la ideea ce i-o atribuiam în privința mea și pe care credeam că o cetesc în privirea lui care se n'torcea par-că i-ar fi fost rușine de a întâlnii ochii mei.

„Nu, nu vrea, nu poate să mă n'te-leagă“, mă gândii.

Îl spuseli că voi să mi vëd copilul și

NOUĂȚI.

ARAD, 16 Decembrie n. 1093.

— **Diplomați străini la Males-tatea Sa.** Se telegrafiază din Viena: M. Sa Regele a primit ieri în audiență pe Drul *Vuici*, noul reprezentant sêrb la Viena și a luat în primire dela dînsul scrisoarea autografă prin care Regele Petru își notifică suirea pe tron. Cu jumătate oră mai târziu a fost primit Ivân *Gunsov* reprezentantul Bulgariei, care a predat o scrisoare a principelui Ferdinand.

— **Doliu și bucurie.** Eri am dat știrea despre doliul adînc al casei arhiducelui *Iosif*, pricinuit prin moartea fiicei sale, a tinerei și frumoasei principese *Clotilda*. Și iată, abea au trecut două-zeci și patru de ceasuri și o scurtă telegramă aduce veste îmbucurătoare în familia arhiducelui; în Regensburg i-s'a născut o nepoată Arhiducelui. Principesa *Margareta*, soția principelui *Thurn-Taxis*, a dat naștere eri noapte unei fetițe sănătoase. Aceia cărora le plac meditațiunile asupra jocului vieții, au ocazie a se gândi asupra acestei curioase întâlniri a sorții. Într-o parte disoluția, în alta încolțirea nouă a vieții, pe o latură lacrimi, pe alta suris.

— **Părinții patriei** vre-au să schimbe timpul ședințelor Dietei, pe orele de după-ameaz. E bun pretext, pentru mulțimea de ignoranți, proverbul latin: *Plenus venter non student libenter.* — Situația de altfel nu se schimbă. Spiritul rămâne acelaș. Dar asta e și ceva secundar. Lucru de capetenie e, că până la ora 7 să se isprăvească spectacolul și să nu facă concurență celorlalte teatre.

— **Arderea cadavrului lui Herbert Spencer.** Se telegrafiază din Londra: Cadavrul vestitului filosof Herbert Spencer a fost azi ars în crematoriul din parcul *Goldersgreen*. Au fost de față mulți reprezentanți ai științei și literaturii. *Courtney* a ținut o vorbire lungă laudând meritele lui Spencer. Se zice, că urna, care conține cenușa cadavrului lui Spencer, se va așeza în mânăstirea *Westminster*.

— **Gelozia.** Sâmbătă după-ameaz, când trenul de Neapole a sosit în Roma și pasagerii părăsiau vagoanele, în apropiere de tren un domn dintr'odată a tras trei împuscături de revolver. La țipetul ce a urmat după asta, publicul s'a strîns în giurul atentatorului, care privea în liniște cum victima: o tinere și frumoasă femeie, își dădea pe loc sufletul. Dama elegant îmbrăcată, s'a scobortit dintr'un compartiment al trenului însoțită de un domn, care la vederea scenei, înspăimîntat se refugiasse în tren.

— Lăsați-mă! strigă atentatorul. — Nimeni să nu mă atingă; voi răspunde pentru faptă înaintea legii.

eși din odaie. Aveam dorința de a rămânea singură, ca să plîng, să plîng, să plîng.

IV.

Casa noastră din *Nicolskoë*, părăsită de atâta vreme, renăscu, dar aceea ce-o anima odată, nu mai renvie.

Soacra mea nu mă era, și acum suntem singuri cu soțul meu față n față. Dar nu mai căutăm să ne izolăm, din contră asta e o genă pentru noi.

Iarna fu cu atât mai tristă, fiindcă am fost bolnavă tot timpul și sănătatea nu mi-se restabili de cât după nașterea fiului meu al doilea.

Relațiile cu soțul meu rămase tot așa de amicale, reci, cum erau în decursul șederei noastre în oraș. Cu deosebire ca în *Nicolskoë* fiecare zid, fiecare divan îmi reamintea aceea ce a fost el pentru mine. aceea ce-am pierdut.

S'ar fi zis că a fost o ofensă nerertată între noi, sau că vrea să mă pedepsească pentru o greșală, făcând să apară că n'a observat-o.

Dar ce greșală aveam, să fiu ertată? Mă pedepsea pentru aceasta, fără să mă părăsească cu totul, nu-mi mai deschidea tot sufletul lui ca odată; e adevărat că nu-l dase nimăruî, părea că-l pierduse el însuși.

Trad: de *Lucreția Russu Șirvanu.*

(Va urma.)

Dar de fapt, puțin a lipsit ca mulțimea înfuriată să nu-l (lucriască) și numai poliția, sosită la fața locului l'a putut scăpa.

Atentatorul dus la poliție a declarat că e pictor și femeia era nevasta lui.

„Am omorât șerpele, zise, pentru-că m'a înșelat. Bărbatul care o înșoțea, era amantul ei“.

— **Pentru onomastică.** Dl Victor Preda, măestru înșar în Avrig, drept răscumpărare a onomasticelor sale a dăruit fondului de 20 bani, creat de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“ pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, suma de 10 cor.

— **Nostimadă.** Rîndurile, cărî urmează aci, le împrumutăm din o revistă ce apare în limba maghiară și germană. Nu știm, cum să potrivesc toate acele ce vom după rostul revistei amintite și chiar de aceea declinăm dela noi toată răspunderea. În Patras (Grecia) apare o mică gazetă românească sub numirea „L'Abelie“, Albina. Redactorului „Albinei“ urîndu-i-sa de burlică a publicat la poșta redacției următorul anunț: „Pentru întărirea și ridicarea acestei mici gazete așî avea trebuință de o forță, în carea să'mî pot pune toată încrederea. Această forță o caut sub forma unei nevăstuțe draguțe și fidele, înzestrată cu cultură literară și sentimente patriotice. E necesar, ca vederile ei să se uniască întru toate cu principiile pusă în această foaie.“ Redactorul „Albinei“ din Patras nu spune de câte ori la săptămîna are să iasă gazeta — în timpul lunilor de miere. De asemenea nu știm cum să potrivim; Patras, „L'Abelie“ nume franțuzesc și gazetă românească. Dar — haz are domnul redactor. Noroc, și cât mai mulți — abonați!

— **Pentru iubiții răposai.** Din prilejul aniversarului al 6-lea dela moartea mult regretatului Dr. Aurel B.ote. fost director al băncii „Transilvania“ din Sibiu și draga Mașina. În aceste 6 luni s'au întâmplat evenimente mari în Serbia. Pe tron șade un nou Rege, care însă nici până acum nu a putut face ordine în țeară. Oficierii sârbi se ceartă mereu între sine. S'au grupat adică în două părți: în una sunt cei, ce au luat parte la regicidul, înflorător, în cealaltă sunt acei, cari cred masacrul de un lucru necavaleresc și urit și nu pricep, cum ucigașii nu și au luat încă răsplata cuvenită. De atunci au părăsit Serbia surorile Reginei Draga, cari și-au reclamat drepturile asupra averii lăsate de sora lor. De atunci s'a făcut inventarul averii lăsate de părechea regală și d'atunci pe mulți patrioți sârbi li-au cuprins remușcarea: poate totuși n'ar fi trebuit să facem asta. Vineri a trecut jumătatea de an, dela omorirea nefericitorilor suverani, de care ne aducăminte două lucruri. Primădată compătimirea, care în sfârșit se manifestează, a doua-oară, că azi s'a început licitarea averii regale. Parastasul s'a ținut în biserica St. Mare, căci guvernul a interzis să se facă în capela dela cimiterul, unde sunt îngropați soții. La parastas a luat parte o mulțime mare, ear mormântul Regelui Alexandru a fost acoperit de cununii frumoase, au fost cununile surorilor Lunyevița. Pe cununa regelui care avea pantlică albă era următoarea inscripție: „Nobilului și bunului nostru rege, neuitatului nostru cumnat și unchi — Seja, Cina, Voica, Ghioca, Mladen și Iela (astfel le chiamă pe surorile Dragei și pe fetele văduvei Petrovici).“ — Pe pantlica reginei se putea citi: „Reginei noastre nobile și bune, fiu iertate și neuitatei noastre surori — Licitajia averii lui Alexandru s'a început cu vînzarea cailor. Au venit mulți cumpărători din B. Pesta, Timișoara, Verșet, Sabadca. S'au vîndut pîn'acum 12 cai. Toți aceștia sunt neingrijiiți, coama li-e mare snt slabă și flămînzii. În căpitan a cumpărat un cal cu 350 Franci; s'a vîndut o păreche de cai 3600, cu un cal sur cu 1000, 3 iape cu minz cu 4100 și un Pomi cu 30 Franci.

— **După o jumătate de an.** So scrie din Belgrad: Vineri a fost o jumătate de an, de când au fost omorîți Regele Alexandru și Draga Mașina. În aceste 6 luni s'au întâmplat evenimente mari în Serbia. Pe tron șade un nou Rege, care însă nici până acum nu a putut face ordine în țeară. Oficierii sârbi se ceartă mereu între sine. S'au grupat adică în două părți: în una sunt cei, ce au luat parte la regicidul, înflorător, în cealaltă sunt acei, cari cred masacrul de un lucru necavaleresc și urit și nu pricep, cum ucigașii nu și au luat încă răsplata cuvenită. De atunci au părăsit Serbia surorile Reginei Draga, cari și-au reclamat drepturile asupra averii lăsate de sora lor. De atunci s'a făcut inventarul averii lăsate de părechea regală și d'atunci pe mulți patrioți sârbi li-au cuprins remușcarea: poate totuși n'ar fi trebuit să facem asta. Vineri a trecut jumătatea de an, dela omorirea nefericitorilor suverani, de care ne aducăminte două lucruri. Primădată compătimirea, care în sfârșit se manifestează, a doua-oară, că azi s'a început licitarea averii regale. Parastasul s'a ținut în biserica St. Mare, căci guvernul a interzis să se facă în capela dela cimiterul, unde sunt îngropați soții. La parastas a luat parte o mulțime mare, ear mormântul Regelui Alexandru a fost acoperit de cununii frumoase, au fost cununile surorilor Lunyevița. Pe cununa regelui care avea pantlică albă era următoarea inscripție: „Nobilului și bunului nostru rege, neuitatului nostru cumnat și unchi — Seja, Cina, Voica, Ghioca, Mladen și Iela (astfel le chiamă pe surorile Dragei și pe fetele văduvei Petrovici).“ — Pe pantlica reginei se putea citi: „Reginei noastre nobile și bune, fiu iertate și neuitatei noastre surori — Licitajia averii lui Alexandru s'a început cu vînzarea cailor. Au venit mulți cumpărători din B. Pesta, Timișoara, Verșet, Sabadca. S'au vîndut pîn'acum 12 cai. Toți aceștia sunt neingrijiiți, coama li-e mare snt slabă și flămînzii. În căpitan a cumpărat un cal cu 350 Franci; s'a vîndut o păreche de cai 3600, cu un cal sur cu 1000, 3 iape cu minz cu 4100 și un Pomi cu 30 Franci.

— **Partidul lui Bánffy în Bacica.** După-cum scriu ziarele, în Bacica decurge febril organizația partidului Bánffy numit „Uj-párt“. Le place celor din Bacica — zic ziarele un-gurești — programul deschis și sincer

al lui Bánffy. Asta o credem. În Bacica totdeauna plac oamenii, cari toarnă vin curat în pahar.

— **Creditorii princesei Luiza.** Creditorii princesei Luiza de Coburg, care e de prezent internată în sanatoriul din Lindenhof, cer dela regele Leopold al Belgiei, să plătească datoriile princesei din partea cuvenită ei din averea reginei Henriette. Regele Belgiei însă refuză această cerere. Creditorii princesei totuși sperau, că li se va plăti datoriile după călătoriea regelui Leopold la Viena. Dar înzadar au sperat. Se scrie din Viena acum, că creditorii au hotărît să întenteze proces în contra regelui Leopold. Datoriile princesei se urcă la 6 milioane de franci. Intre creditorii sunt: Paquin, modist din Paris; Hoch, giuvaercal în Baden și mai multe firme din Viena. Cercuirile bine informate cred, că regele de aceea nu plătește datoriile princesei din banii reginei, pentru-că aceasta n'a avut zestre, când s'a măritat cu el, și Leopold i-a dat o avere mare. Se zice, că Leopold nu va aștepta sfîrșitul procesului, ci se va sili a împăca pe creditorii.

— **Multe scrisori de mulțumită** pe care le primește zilnic d. A. Müller dovedesc din nou, că *crucă electro magnetică R. B. Nr. 86,967* descoperită de dînsul este de un folos extraordinar. Din aceste multe scrisori publicăm azi numai una: Rudersdor la 19 Februarie 1901. Prea stimate domnule Müller! *Crucă electro magnetică R. B. Nr. 86,967* pe care eu înainte de puțină vreme am comandat-o pentru cumnatul meu Karl Weber, a făcut, minuni. Îndată la câteva zile după folosirea crucii s'a simțit bolnavul mult mai bine, respirația mai ușoară și putea să și doarmă. Vă rog să binevoiți a-mi trimite două aparate fără amănare unul pentru nevasta mea, cu rambursă. Totodată Vă avizez că în scurt timp vom comanda pentru trei domni K. B. și Pf. câte un aparat. Cu toată stima; Matia Schrei, proprietar în Budersdor Nr. 175 (Ungaria) Un atare aparat costă 6 Cor. și se poate comanda numai dela A. Müller, *Budapesta V. Vadász utca 42 Y.*

— **Atragem atențiunea on. publică** asupra prăvăliei de juvaere și turnătorie de artă, care e bogit asortată cu felurite juvaere din propriul atelier, totodată asupra obiectelor potrivite pentru donuri de Crăciun. Anul-nou și pentru nunte, cari se pot cumpăra pe prețuri foarte ieftine. *Kin József, Arad Piața Andrassy Nr. 17, Palatul Reinhardt.*

— **Nici o damă care are zestre de un milion** nu poate cere giuvaericele mai frumoase, ca acele dela *Parkas-Steicher, Tökölly-tér, casa băilor Katalin (Opre), lângă biserica română, Arad*; aci să afli un mare asortiment de giuvaericele de aur și argint, cu prețuri foarte moderate. Intrare separată pe piața Tökölly. Aci se pot comanda supt prețuri tare moderate cadouri de crăciun și anul-nou, din aur și argint de China.

— **Articole noi** au sosit earăș în magazinul de modă alui *Nadler Lajos (piața Andrassy Nr. 16)* cari sunt potrivite exclusiv pentru donuri de Crăciun și Anul nou și de fapt să vînd cu jumătate de preț, recomandăm prin urmare cu multă caldură magazinul acesta atențiunii onoratului public.

— **Schimbaro de local.** Renumitul dentist *Morgenstern Gyula* și a strămutat locuința de ordinăție (tragerea de măsele, plombare, măsele singuratică și de dinți, coroană de dinți de aur măsele cu rădăcini etc.) în Arad, *pieța Andrassy Nr. 15.*

— **Cea mai nestrucăcioasă cremă** pentru înfrumșetarea tenului e crema de flori de liliac, un borcan costă 1 cor.

Pudră de flori de liliac 1 cutie 1 cor. Săpun de flori de liliac bucată 70 fil. Pasta Iuno 2 cor. Pudra Iuno 2 cor.

— **Mijloc sigur** contra durerilor de stomac, a sgîrciturilor și a catarurilor de stomac, contra boalelor învechite de stomac și contra lipsei poștei de mîncare, pe urmă un mijloc sigur purgativ fără dureri: e ceaiul întăritor de stomac al farmacistului *Kossuth*. O cutie de probă 1 cor. 20 fil., o cutie de probă 2 cor.

— **Contra guturaiului, tusei, răgușelei, flegmei și a afecțiunilor laringilor** are un efect miraculos pastilele de pept *Senega*. Se pot găsi în farmacia „*Verg-Maria*“ alui *Kossuth*, în Arad, *Piața Boross-Beni 150 (casa Dengl)*

Felurimî.

— **Mai tare ca americanii.** Se zice că americanii sunt oameni în tot-d'auna grăbiți. Scrisorile lor sunt reflexul ocupațiunilor lor repezi.

Ei bine, nici odată un american, în circumstanțe grave, nu poate să scrie scrisori mai scurte ca acelea ale căror autor e un celebru francez: Talleyrand, prinț de Vénédent.

Faimosului diplomat nu'i plăcea să scrie și când trebuia să răspundă cu ori-ce preț unei scrisori, a făcea cât să putea mai scurt.

Unei dame care'l anutase în termeni triști de moartea bărbatului său, el scrisese: „Scumpă doamnă, vai! Devotat.

„Tal yrand“

Peste câte-va luni, văduva consolată îi anunță a doua sa căsătorie, el răspunse îndată:

„Scumpă, d-nă, bavo: Devotatul d-tale „Talleyrad“.

— **Prețul trăsurilor la Biarritz în timpul lui Victor Hugo.** E o amintire de la 1843, în momentul în care marele preot se ducea în Spania. Se opri la Bayonna și vru să treacă la Biarritz, a cărei atracțiune consista atunci în priveliștea mării sălbatice și a plajei Bascilor.

Birjarii din Bayona își făcea concurență, unul cerea cinci franci, altul trei, altul doi franci și cinci-zeci... Hugo, care se pricepea minunat în afaceri, se tocmi cu birjarii până ce scobori prețul la... trei zeci de bani. Credea că-l „trasese pe sfoară“ pe birjar cum nu se poate mai bine.

Dar trebui să se întoarcă dela Biarritz! S'a dus numai cu trei-zeci de bani. Dar birjarul l'a făcut să plătească două-spre-zece lei ca să se întoarcă la Bayonna.

— **Pești electrici.** Există în Nil o varietate de pești foarte ciudați. Sunt înzestrați cu puterea de a produce electricitate câte-va luni pe an. În epoca asta nici oameni, nici vite nu pot pătrunde în fluviu. Îndată ce intră, acești pești ciudați se încovoae în jumătate de cerc, apucă un membru, brațul sau piciorul omului care se scaldă, între capul și coada lor: curentul se afli în chipul este închis și se produce o serie de descărcături electrice a căror intensitate se mășorează gradat.

Multă lume se înecă în Nil și nenorocirea se atribuie cărcăilor. În realitate peștii aceștia îi omoară.

Peștii aceștia sunt subțiri ca frigăriile. S'au putut prinde căți-va cari se păstrează vii în aquariul din Cairo.

Avertisment,

despre împachetarea și adresarea pachetelor de poșta.

Din cauza marelui circulații a pachetelor în sîrbătorii, mai ales la Crăciun și Anul-Nou publicul să binevoiască a ținea următoarele reguli pentru a evita înmanuarea întârziată și alte greșeli.

Bani și giuvaercale, sau alte lucruri, nu e permis a se trimite prin pachet postal. Nu e permis a se da la poșta lucruri neîmpachetate, precum: țepuri, rațe și paseri sălbatice și altele. Tot ce să da la poșta trebuie împachetat bine. În general vînzăturile neîmpachetate se pot trimite numai atunci, dacă constau dintr'o singură bucată. La împachetare trebuie folosite: lăzi de lemn, coșuri din nuele, pânză sau hîrtie de împachetat. Pachetele de hîrtie trebuie legate cu sfoară de mai multe ori, ear la încrucișeri, sigilate (pecetluite) cu ceară. La sigilare e de folosit sigil gravat. În adresă se scrie: numele și connumele și alte date diferite (junior, senior, văduv. șcl.), precum și ocupațiunea, locul, strada și numărul, ear la orașe mai mari, de pildă Viena, Budapesta ș. a. și numărul odăei, etajului. Toate acestea trebuie scrise cețibil și curat. La comune mai mici trebuie indicat comitatul și poșta ultimă. Adresa se poate scrie sau pe pachet, sau pe o tablă de lemn, bucată de carton, ear aceste trebuie legate bine de pachet. Sfoara, cu care e legată

tablita cu adresa de pachet, trebuie sigilată de mai multe ori. Biletele cu adresa trebuie lipite bine de pachet. E de cerut, ca trimițătorul să scrie, pe un bilet adresa sa și acelu, cărui trimite, astfel perzându-se sau rupându-se adresa de afară se va desface pachetul și se va imanua conform adrese dinlăuntru. E de cerut, ca pe biletul de afară să se indice și adresa trimițătorului. Greșelile și pagubele provin din adresarea greșită și poșta nu răspunde de ele. Conținutul pachetului trebuie indicat de asemenea pe bilet amănunțit și bine. Pe pachete cu alimente (carne, pîne, slănină) se va scrie greutate (d. e. 2 kg. slănină). Cu aceasta ajutăm inmanuarea mai repede a pachetului.

Oradea-Mare, 7 Dec. 1903.

Schöpflin, seriu

n Bal-

vernului

spre apla-

Bibliogra

A apărut:

LA ROMA

NEAPOLI. — POMPEI. — CAPRI. — FLORENȚA. — VENETIA. — LIDO. — LONDRA. — PARIS. —

SCHITE ȘI IMPRESII

DE

RUSSU ȘI RIANU.

Se afli d- vînzare la Administrația „Tribunei Poporului“. Arad. Volumul de 268 pagini, costă 2 cor., plus 10 fil. porto postal.

A apărut:

Biblioteca „Tribuna Poporului.“

N-rul 1.

NUVELE

DE

Emile Zola.

Trei nuvele d'o rară frumșeță.

Prețul 40 bani + 6 fil. porto.

De vînzare la adm. foii noastre.

A apărut:

Povestiri și Schi.

de

S. Secula.

Prețul 1 coroană + 6 fil. porte

De vînzare la administrația foii

Red. respons. Ioan Russu Ș ca Editor Aurel Popovici-Barene.

INSERTIUNI ȘI RECLAM.

Se caută

Practicanți și comptoaristi mai de parte practicante și comptoariste, cari posed limba românească și cea germană în vorbă și scris, și cari vor trebui să stenografeze perfect nemște, pentru a fi aplicați imediat la o afacere de Export în Croația. Vor fi preferiți aceia, cari afară de aci sunt limbi mai posed una. Oferte snt în limba germană, cu conținutul pretențiilor de salar și cu din fotografiiei să se adreseze: de *geschäft Feller, Stubica, Crđie*

75. —5

Viță (losă) de vie,

soiurile cele mai bune, se găsește de vînzare la

Franz Weiser, Verseez

Viță clasa I costă 20 fl. mia

„ „ II „ 15 „ „

„ „ III „ 10 „ „

Toate aceste (lose) sunt așz și legovară, care nu se altoiește.

Telefon Nr. 419.

Telefon Nr. 419.

CAFEA, CIAI ȘI ROM eftin!**Prețurile!**

	fl.	cr.
1 chil. cafea de casă	1.	20
1 „ „ de Portorico	1.	40
1 „ „ de Cuba, boabe mărunte, f. fină	1.	80
1 „ cafea de Cuba, boabe mijlocii, fină	2.	—
1 „ cafea de Cuba, boabe mari, cea mai fină	2.	10
1 „ cafea-mărgăritar de Ceylon, cea mai fină	2.	10
1 „ cafea-mărgăritar de Portorico	2.	—
1 „ cafea Mocca, veritabil arabiană, cea mai fină	2.	10
1 „ cafea Mocca, ver. arabiană fină	2.	—
1 „ cafea de aur din Java, boabe mari, ff. fină	2.	10
1 „ cafea de aur din Java	2.	—

	fl.	cr.
1 chil. cafea de Cuba, f. fină, meștecată	2.	—
1 „ cafea-mărgăritar, prăjită	2.	10

Mare depozit de cele mai aromatice romuri.

	fl.	cr.
1 1/2 litru rom de familie f. bun	1.	50
1 litru „ „ Demarara f. bun	1.	—
1 „ „ „ Cuba, f. fină	1.	20
1 „ „ „ Jamaica, f. bun	1.	60
1 „ „ „ Jamaica, f. aromatizat	2.	60
1 litru rom englez Ananas, f. fină	3.	25

Cele mai fine ciaiuri se pot pacheta lângă romuri.

	fl.	cr.
1/2 chil. ciai imp. Mandarin. mest.	4.	—
„ „ „ „ f. fină	5.	—
„ „ „ „ de casă f. fină	3.	50
„ „ „ „ „	2.	—

Toate se capătă pe lângă serviciu prompt la

CORNEL TAMĂȘ DAN, C. C.

prăvălie de spiterii, delicatose, cafea, rom și ciai,

8 14-25 **ARAD, Jozsef főherceg ut 12.**

La plăți în bani gata 2% rabat. — La comenzi din provincie nu se socotește pachetarea.

St. dame din loc și provincie
Sunt rugate

a cerceta prăvălia de mode pentru dame

Lázár Cz.

care de ani de zile se bucură de cea mai mare trecere, și e provăzută cu

cele din urma novități.**Prețuri avantajoase.**

Pălării, fabricate și model de Viena și Paris, precum și fabricat propriu pentru copilete, dame, după comandă sau gata: pălării de doliu în mare sortiment.

Orice modificări se execută prompt și pe lângă prețuri moderate atât în loc, cât și în provincie.

Cu deosebită stimă:

LÁZÁR CZ.

18 14-15

Str. Vörösmarty Nr. 3.

In atentiunea damelor.

Care dorește să-și procure cu prețuri colosale de reduse materie bună de vestimente, borcheturi, pânzeturile de spălat și coarșafuri de iarnă să nu intre la rândul magazinelor ocazionale al lui

Hoffmann Sándor

Vestimenter se pot capătă în prețuri aproape de jumătate, iar haine de iarnă în prețuri foarte favorabile.

HOFFMANN SÁNDOR, în colțul pieții Libertății,

Edificiul Teatrului.

Telefon pentru oraș și comitat Nr. 10. 54 3-10

DESCHIDERE DE PRĂVĂLIE.

Avem onoare a atrage atenția binevoitoare a damelor din loc și provincie la

atelierul de modă pentru dame

ce am deschis tocmai acum și am provăzut conform recerșințelor moderne, în

ARAD, strada Deák Ferencz n-rul 7.unde confecționăm, după fașon modern, **jachete, mantale de călătorit, haine pentru casă și stradă,** precum și tot felul de haine pentru **copii,** frumoase și pe lângă prețuri foarte avantajoase.

Rugându-ne pentru sprijinul preș. st. dame, semnăm cu deosebită stimă

Kaiser Ferencz și soțul,
creștorii de dame.

1055 20-30

Comă de aur 1891. Oradea-Mare.

SCHÄFFER JÓZSEF

compactior.

AD, Strada Tabajdy Károly.

Execută tot felul de

lucrări de compactorie

de la executarea cea mai simplă până la cea mai de lux. — Comenzile din loc și provincie se efectuează prompt și punctual. — Lucru bun și solid! Prețuri moderate!

Serviciu punctual! 1045 52-

Cel mai eftin izvor de cumpărare

din Arad.

Juvaericale,

bucăți de aur și argint (frânțe)

bilete de amanet

cumpără pe bani gata cu prețurile cele mai scumpe, sau le schimbă cu alte obiecte. 1005 90-

Deutsch Izidor,

efasornicar și juvaerigiu

Arad, strada Templu . . .

— Telefon n-rul 438. —

WOLF JÁNOS,

— ciobotar de ghete de bărbați și dame. —

Arad, colțul pieții Libertății și str. Simonyi

Am onoare a atrage atenția on. public din loc și provincie, că în atelierul meu de ciobotări pregătesc ghetele cele mai frumoase și elegante și solide, precum și ghete ortopedice, pe lângă depunerea garanției. 994 44-51

Industria locală!

Serviciu excelent!

ALBRECHT ÁGOSTON

(mai înainte Csach Kati-ia)

din luna Maiu 1903 în

ARAD,**Strada Salacz**

(Casa Lócs)

Recomandă în atențiunea mult on. public marea se u

magazin de mănuși pentru bărbați, dame și copii

fabricat propriu, brăne, legături de stomac, suspensorii, șarșafuri de piele, irigatore și pânze de gumă, precum toate câte se țin de branșă asta, pe lângă prețuri eftine. — Asortiment uriaș 1058 31-50

SEIDEL OTTO,

fabricant de căciuli,

ARAD, Andrásy-tér Nr. 9

(viză a vis cu biserică).

Execut orice fel de chipiu mi-litar, postav financiar pentru pompieri, pentru proești și civili, calitate bună, preț moderat. 935 61-80

Avis.

La librăria Petru Simtion în Arad se află de vânzare următoarele cărți literare:

G. Coșbuc, Balade și Idile	Cor.	3.—
„ Fie de tort		3.25
„ Ziarul unui Pierde-Vară		2.—
„ Răsb. pentru neatințare leg.		1.—
„ Povestea unei coroane de oțel leg.		1.—
„ Sacontala trad. liberă după Calidasa		5.—
„ Versuri și proză		1.50
„ Sienkewits, Quo vadis v. I și II.		4.—
T. Dostoiewski, Crimă și pedeapsă (Raskolnikoff) vol. I - II.		6.—
I. Adam, Sybaris (roman)		3.—
„ Flori de câmp navelo (prețul redus)		1.50
„ Pe lângă vatră pilde și glume țărănești (preț redus)		1.50
I. Russu La Roma		2.—
S. Secula, Povestiri și schițe		1.—
II. Chendi, Preludii		2.50
I. Popescu, Petru (cazul și alte navelo)		1.50
„ Stropi de roaude“ de Elena din Ardeal		1.—
„ Sămănătorul“, revistă literară săptăm.		—20
„ Luceafărul“, revistă literară		—45
Calendarul „Pop. Român“, (Sudaposta)		—40
Calendarul „Poporul“, (Sibiu)		—10
Calendarul „Bunul Econom“, prețul		—30
„ Tărânelul“ prețul		—40
„ Sănătatea Trăim“ prețul		—50
„ Minervei“ prețul		1.25
„ Calendarul practic“ prețul		—50
Calendarul „Plugarului“		—41

La comanda se adaugă 10 fileri pentru porto. La reviste 4 fileri. 50 3-